

deep dive

Uitgave	Categorie	Onderwerp
11	Speeltechniek	Mixolydische mode en de mineur tert

“Deep Dive” is een periodiek verschijnend e-paper, dat naast de GuitarJan.com nieuwsbrief, wordt verstuurd aan geïnteresseerden. “Deep Dive” behandelt een specifiek muziektheoretisch onderdeel, dat kan variëren van een akkoorden clinic tot het behandelen van toonladder rariteiten of een gedetailleerde uitleg van een bepaalde solo, of een complex slagritme.

We gaan er voor de “Deep Dive” serie van uit dat je een redelijke muziektheoretische kennis hebt, waarbij onze website GuitarJan.com je natuurlijk alle studiemogelijkheden biedt.

Arpeggio's verfraaien

In deze “Deep Dive” editie gaan we een 12-bar muziekstuk bespreken, dat een beetje buiten de gebaande paden van de mineur pentatonische toonladder gaat, die inmiddels gemeengoed is geworden in de rock, pop en bluesmuziek. Daar is natuurlijk niets mis mee, maar omdat wij voorstander zijn van af en toe out-of-the-box denken, gaan we in deze “Deep Dive” gebruikmaken van de Mixolydische toonladder. Daarbij gebruiken we ook het principe van het spelen van een mineur tert en een majeur tert, zoals we in alle mogelijke muziekvormen, onder andere jazz en blues, zien gebeuren. De theorie hierachter is relatief simpel, maar laat je niet afschrikken als het in eerste instantie vreemd overkomt. Je hebt altijd nog je oren, dus hoort de ideeën achter wat we in deze “Deep Dive” doen, en je interne muzieksysteem pikt de theorie dan wel weer op.

De Mixolydische toonladder is in wezen een kleine variatie op de majeur toonladder. De Mixolydische toonladder begint op de VII^{de} toontrap van de majeur toonladder, en verlaagt deze toonladder met een halve stap. Neem het voorbeeld in deze “Deep Dive”: de toonladder is G, en je krijgt dan de noten G - A - B - C - D - E en een F in plaats van een F#. In het geval we een mineur en een majeur tert spelen, gebruiken we dan een Bb en een B. als je een bluesnummer speelt met drie akkoorden, dan gebruik je dezelfde logica over de C, dus: C - D (Eb) - E - F - G - A - Bb (de verlaagde B) en C, voor de D krijgen we D - E - F - F# - G - A - B - C (verlaagde C#), en weer een D. Alle hierboven genoemde toonladders hebben nu een verlaagde VII^{de} toontrap, en je hebt de majeur en mineur tertsen ook kunnen identificeren. De akkoorden in ons voorbeeld zijn genoteerd als septiemakkoorden, het zijn eigenlijk majeur akkoorden met een verlaagde septiem.

12-bar musical notation and guitar tablature. The notation is in 4/4 time and features a melody with a dynamic marking of *mf*. The piece is divided into four measures, each with a chord: G7, C7, G7, and G7. The tablature shows fingerings for the strings: 5 3 4 3 3 3, 5 4 5 3 3, 5 3 2 5 3 1 2 5, and (5) 1 2 3.

De eerste vier maten gaan direct naar het concept van het spelen van een mineur tert en een majeur tert over het G akkoord, voordat in de tweede maat de *lick* naar boven en weer naar beneden beweegt, maar dan vanuit een C (het familiale IV-akkoord uit de bluesmuziek). Kijk even naar de aangehouden Bb op het einde van de tweede maat: dat geeft het dominant C akkoord de verlaagde septiem. De maten 3 en 4 zijn in de Mixolydische G toonladder, waarbij je de mineur en majeur tertsen op de 5de snaar, de A-snaar, aantreft.

Het vervolg van ons 12-*bar* muziekstuk, de maten vijf tot en met acht. Je ziet de mineur en majeur tert op de 4de snaar, de D-snaar, voor de akkoorden gebaseerd op C, en de 3de fret op de 3de snaar, de G-snaar, markeert de verlaagde septiem voor het C akkoord. De maten zeven en acht brengen het muziekstuk terug naar G Mixolydisch, voordat we naar de *turnaround* gaan.

Eén van de grote voordelen van de gitaar is, dat je vormen (*shapes*), simpelweg op en neer kunt spelen op de gitaarhals. Als we dus het V akkoord uit de toonladder willen spelen, in dit geval een D, dan kunnen we de *shapes* die we hebben gebruikt voor het IV-akkoord, de C, simpelweg een toon verhogen (is 2 fretposities). Zie de negende maat: daarin passen we de mineur en majeur tert, en de verlaagde septiem toe, nu echter over D. Daarna gaan we weer terug naar C (maat tien), waar we hetzelfde idee toepassen. De maten elf en twaalf ronden de *lick* af met een beetje een *sneaky* akkoordprogressie, waarbij de tert en de verlaagde septiem in het D akkoord het muziekstuk als het ware “dwingen”, om weer naar het G7 akkoord te gaan (*turnaround*).

Dit concept is in ons voorbeeld toegepast op drie verschillende akkoorden, en je zult begrijpen dat dit concept ook in complexere akkoordprogressies prima bruikbaar is. Op de volgende pagina geven we je nog een keer het volledige muziekstuk, voor het geval je het in één keer wilt spelen.

G7 C7 G7 G7

1 *mf*

TAB

5 3 4 3 3 3 5 4 5 3 3 5 3 2 5 3 1 2 5 (5) 1 2 3

C7 C7 G7 G7

5

3 1 2 5 3 3 2 5 3 2 5 4 5 3 5 3 4 3 3 3 3 3 6 3 5 5 6 3

D7 C7 G7 D7

9

5 6 7 5 7 7 3 4 5 5 3 3 5 3 4 3 5 6 3 5 3 4 5 2 3 4